

21. 9. 2023 | Autor: Ing. Martin Varga

V rámci podpory C.1 při výměně plynového zdroje za tepelné čerpadlo je požadavek na doložení klasifikace průměrného součinitele Uem nejhůře ve třídě D dle vyhlášky o ENB. V souvislosti s tímto požadavkem vznikly otázky, na které SFŽP odpověděl.

DOTAZ NA SFŽP:

Dobrý den,

z praxe od uživatelů se často vynořuje dotaz na podklad k žádosti o výměnu tepelného zdroje v rámci oblasti C.1 pro výměnu plynového kotle za TČ. Konkrétně jde o potřebné dokumenty při výměně tepelného zdroje, kde se na str. 35 píše, že (bod 12): (viz Závazné pokyny v rámci NZÚ - program HOUSEnergy Modernizačního fondu)

11. **Průkaz energetické náročnosti budovy (PENB)** včetně protokolu, platný pro stavební řízení. Předkládá se v případě žádosti na opatření C.1 až C.4 pro stavby, ve kterých toto opatření bylo nebo má být realizováno dříve než 3 roky po jejich dokončení.
12. **Dokument prokazující splnění požadavku na klasifikační třídu průměrného součinitele prostupu tepla** obálkou budovy dle vyhlášky č. 264/2020 Sb. popř. 78/2013 Sb. Předkládá se v případě žádosti v podoblasti C.1 o podporu na výměnu plynového kotle (popř. plynových topidel).

a na str. 19 se píše (oblast C.1), že:

- b) Podpora na výměnu plynového vytápění je poskytována pouze pro rodinné domy, jejichž obálka budovy splňuje požadavky pro klasifikační třídu průměrného součinitele prostupu tepla v rozmezí A až D stanovenou dle vyhlášky č. 264/2020 Sb. nebo č. 78/2013 Sb. o energetické náročnosti budov. Splnění klasifikační třídy není vyžadováno v případě památkově chráněných budov¹² nebo kombinace s podporou na opatření v oblasti podpory A.

1)

Je si SFŽP vědomo, že klasifikační standard ve vyhlášce 78/2013 tvoří pro Uem nová referenční budova (tj. $fR=0,80$) a klasifikační standard ve vyhlášce 264/2020 tvoří nulová referenční budova (tj. $fR=0,70$)?

Notabene rozvržení klasifikačních stupňů A až G (a tedy i hranice mezi třídou D a E) dle 78/2013 ($D=1,5x ER$) je odlišné od 264/2020 ($D=1,7x ER$). => požadavek na nejhůře klasifikační třídu D dle obou vyhlášek odpovídá jinému standardu kvality Uem.

2)

Uživatelé nám také tvrdí, že jim bylo ze strany SFŽP řečeno, že k prokázání stačí i jen protokol EŠOB (tj. protokol energetického štítku obálky budovy dle ČSN 73 0540-2). Je to pravda?

Tady podotýkám, že EŠOB je dokument dle ČSN 73 0540-2. Klasifikační stupnice pro tento protokol je odvozena od normového požadavku UN, resp. Uem,N. Čili velice zjednodušeně řečeno klasifikační standard je s $fR=1,0$. Pokud by to tak bylo, že stačí jen tento protokol EŠOB, tak logicky by každý dokládal jen pomocí EŠOB, protože by byl nejmírnější co se týče kategorie D v klasifikaci Uem dle ČSN 73 0540-2 (ale taková klasifikace by odporovala znění závazných pokynů, protože by to nebylo klasifikováno ani podle jedné z vyhlášek o ENB, tj. dle 78 nebo dle 264)

Navíc protokol EŠOB dle ČSN 73 0540-2 předpokládám brzy oficiálně skončí s vydáním nové ČSN 73 0540-2, odkud

bude jeho předpis smazán. Výpočet Uem bude už pouze v gesci vyhlášky o ENB.

3)
Co se přesně myslí tím dokumentem prokazující splnění požadavků klasifikace Uem (nejhůře ve třídě D)? Je to nějaký protokol, který má formu podobnou třeba tomu protokolu EŠOB s tím, že referenci v něm nastavuje referenční budova pro klasifikaci dle použité vyhlášky pro výpočet?

Děkuji za odpověď k těmto otázkám.

S pozdravem
Martin Varga

ODPOVĚĚ SFŽP:

Proč je požadavek na zateplení obálky budovy v případě výměny plynového vytápění za TČ? Důvodem této podmínky je to, abychom alespoň částečně zamezili instalaci TČ do objektů, které nejsou zateplené, mají velkou tepelnou ztrátu a mohlo by se stát, že žadatelé budou za energie nakonec platit více peněz. Zároveň je to pro budoucí žadatele určitý signál, aby se nejdříve zamysleli nad zateplením obálky budovy a pak řešili výměnu zdroje. Jde nám především o to, aby byla budova alespoň částečně zateplena před výměnou plynového vytápění.

Údaje, ze kterých jsme při stanovení podmínky vycházeli, by měly být pro obě vyhlášky srovnatelné právě díky volbě sice různých koeficientů, ale ty jsou nastaveny tak, aby jejich součin byl obdobný a zařídění budovy vyšlo srovnatelné.

Dle vyhlášky 78/2013 Sb. Pro horní hranici třídy D platí:
Dle vyhlášky 264/2020 Sb. Pro horní hranici třídy D platí:

$U_{em,R} \cdot 0,8 \cdot 1,5 = 1,2 \cdot U_{em,R}$
 $U_{em,R} \cdot 0,7 \cdot 1,7 = 1,19 \cdot U_{em,R}$

Požadované hodnoty jsou tedy ve výsledku prakticky shodné, odchylka je menší než 1%. Tuto vyhlášku jsme tak ponechali z důvodů, aby šly využít i starší platné PENB a žadatelé nemuseli dělat kvůli tomuto novému. V případě nových výpočtu by se mělo počítat dle nové vyhlášky.

Oproti tomu ČSN 730540-2 pro třídu D stanovuje hranici $1,5 \cdot U_{em,R}$ tedy o 25% vyšší než vyhlášky. Proto v závazných pokynech není dána možnost doložit EŠOB dle ČSN, ale je umožněno doložit výpočet a zařídění obálky budovy v souladu s pravidly vyhlášky č. 264/2020 Sb. Není tak nutno předkládat kompletní PENB včetně jeho registrace v ENEX a návrhu doporučených opatření atd. Protože se nejedná o PENB dle zákona č. 406/2000Sb., umožňujeme vypracovat tento výpočet nejen energetickým specialistům, ale také autorizovaným osobám. Technicky by bylo možno vycházet také z EŠOB, ale hranici třídy zvolit $1,2 \cdot U_{em}$ jako to vychází z vyhlášek.

Je možné, že jsme se o EŠOB zmiňovali jako o možné variantě doložení nebo rozsahu, ale ne vypracovanou dle ČSN 730540, to myslím nikde nezaznělo. Od června jsou v Závazných pokynech uvedeny pouze vyhlášky, oficiálně tak norma nikde uvedena nebyla.

V seznamu dokumentů, je to uvedeno obecně, abychom znovu nevypisovali všechny možnosti. Detailnější popis je uveden v Závazných pokynech pro RD, kap. 7.3.3 Minimální rozsah odborného posudku pro podoblasti C.1, C.2 a C.3:

DOKLÁDÁNÍ:

Kopie grafické části průkazu energetické náročnosti dle vyhlášky č. 264/2020 Sb., popř. č. 78/2013 Sb. o energetické náročnosti budov, popř. samostatný protokol výpočtu průměrného součinitele prostupu tepla posuzované a referenční budovy se zařazením do příslušné třídy dle pravidel stanovených ve vyhlášce č. 264/2020 Sb. Předkládá se pouze pro vybrané žádosti v oblasti C.1 na výměnu plynových kotlů a topidel. Dokument musí být vypracován energetickým specialistou, držitelem oprávnění dle § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů. V případě předložení pouze protokolu výpočtu se připouští jeho zpracování autorizovanou osobou dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Doufám, že je vysvětlení pochopitelné. Budeme takto informovat i na webinářích zpracovatele žádostí a energetické specialisty.

Za dotazy děkujeme, protože zpětná vazba z praxe je pro nás důležitá.
Děkujeme

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4

poznámka autora článku: výše uvedené vzorce bych upravit s tím, že výchozí hodnota by měla být $U_{em,N}$. Abychom ctili pravidlo, že $U_{em,R} = U_{em,N} * fR$. Níže jsou tak vyznačeny limity U_{em} pro klasifikační třídu D vztaženou k požadovanému $U_{em,N}$. Znamená to tedy, že budova musí mít U_{em} nejhůře cca o 20% horší než $U_{em,N}$ (průměrný součinitel prostupu tepla stanovený z dílčích normových požadavků na UN). Výše uvedené závěry SFŽP tím nejsou nijak dotčeny.

Dle vyhlášky 78/2013 Sb. pro horní hranici třídy D platí:

$U_{em,R} * 1,5$, čili:

$U_{em,N} * 0,8 (=fR) * 1,5$ (klasifikační koeficient pro hodnocení U_{em} ve třídě D ve vyhl. 264/2020) = $1,20 * U_{em,N}$

Dle vyhlášky 264/2020 Sb. pro horní hranici třídy D platí:

$U_{em,R} * 1,7$ čili:

**$U_{em,N} * 0,7 (=fR) * 1,7$ (klasifikační koeficient pro hodnocení U_{em} ve třídě D ve vyhláše 78/2013) = $1,19 * U_{em,N}$
(odlišnost cca o 1% oproti 264/2020 Sb.)**

Dle EŠOB ČSN 73 0540-2 pro horní hranici třídy D platí:

$U_{em,N} * 1,5$ (pomyslné $fR=1,0$) čili:

**$U_{em,N} * 1,0 (=fR) * 1,5$ (klasifikační koeficient pro hodnocení U_{em} ve třídě D ve této normě) = $1,50 * U_{em,N}$
(což je odlišnost cca těch 25% navíc = $1,5/(1,20$ resp. $1,19)$ oproti 264/2020 Sb.)**

Co se týče dokumentu pro doložení takové klasifikace U_{em} ve třídě D v programu ENERGETIKA u nově počítaných objektů:

Po výpočtu dle vyhl. 264/2020 Sb. stačí stáhnout v sekci výsledky "protokol U_{em} " a potvrdit autorizovanou osobou dle zákona č. 360/1992 Sb.. V programu ENERGETIKA v takovém případě není nutné vyplňovat TZB systémy. Stačí řádně zadat jen formuláře zadání ZÁKLADNÍ ÚDAJE až TEPELNÉ VAZBY pro výpočet U_{em} , resp. řádný výpočet protokolu U_{em} v sekci výsledky.

<https://deksoft.eu/technicke-forum/technicka-knihovna/story-215>